



مرزا باقر حسین

— کارنامہ محمد رضا حکیمی —

تدوین:

سعید حسینی - کاظم حسینی

با همکاری:

مرتضی کیا - مجتبی کیا - قاسم نجاتی



الحياة

انتشارات علمی-فرهنگی

مرزبان توحید

— کارنامه محمدرضا حکیمی —

با کمک هزینه مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی اخوان دستانالچی

نوبت چاپ : اول (۱۳۸۱)

شمارگان : ۲۵۰۰ نسخه

قیمت : ۱۸ هزار تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۷۱۶-۲-۰

ISBN : 978-600-91716-2-0

نشانی : تهران، شمیران، مینی سیتی، شهرک شهید محلات، میدان امام علی (ع)، مجتمع تجاری
لاله ها، شماره ۷۵. تلفن : ۲۲۶۶۲۲۵۲ - ۰۹۱۲۲۸۳۹۰۲۲ - ۰۹۱۲۴۱۵۵۱۶
خرید اینترنتی (ارسال رایگان) : www.alhayat.ir

سرشناسه : حسینی، سیدسعید، ۱۳۵۱ - . گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور : مرزبان توحید: کارنامه علامه محمدرضا حکیمی / تدوین سعید حسینی،
کاظم حسینی، با همکاری مرتضی کیا، مجتبی کیا، قاسم نجاتی.

مشخصات نشر : تهران : انتشارات علمی - فرهنگی الحیاة ، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهری : ۱۴۴۰ ص. : مصور (بخشی رنگی) .

شابک : ۱۸ هزار تومان : ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۷۱۶-۲-۰

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتابخانه

یادداشت : کتاب حاضر با حمایت مالی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی اخوان دستانالچی منتشر شده است.

عنوان دیگر : درباره آثار علامه محمدرضا حکیمی

موضوع : حکیمی، محمدرضا، ۱۳۱۴ -

موضوع : مجتهدان و علما — ایران

شناسه افزوده : حسینی، سید کاظم، ۱۳۴۰ - گردآورنده

شناسه افزوده : کیا، مرتضی، ۱۳۴۵ - گردآورنده

شناسه افزوده : کیا، مجتبی، ۱۳۴۴ - گردآورنده

شناسه افزوده : نجاتی، قاسم، ۱۳۶۶ - گردآورنده

شناسه افزوده : مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی اخوان دستانالچی

رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ / ۴۸۶ / ۳ / ۵۵۵ / ۳ BP

رده بندی دیویی : ۲۹۷ / ۹۹۸

شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۹۸۰۹۴

مراکز پخش :

۱ - تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، پلاک ۳۲، فروشگاه دلیل ما، تلفن : ۶۶۴۶۴۱۴۱

۲ - قم، انتهای خ صفاویه، بعد از کوچه ۳۹، پ ۷۵۹، طبقه ۲، فروشگاه دلیل ما، تلفن : ۷۷۳۷۰۰۱۱

۳ - مشهد، چهارراه شهدا، ضلع شمالی باغ نادری، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن : ۲۳۳۷۱۱۳-۵

فهرست

۲۵	مقدمه
۴۹	پژواک‌ها (۱۱)
۵۱	۱ احمد آرام : یک میلیون نسخه
۵۵	۲ محمدرضا آرمان مهر : رالز - حکیمی (دو فیلسوف عدالت)
۵۹	۳ سید جلال الدین آشتیانی : استاد بسیاریان
۶۳	۴ شمس آل احمد : از دهان تو
۶۵	بزرگواری
۶۷	۵ عبدالمحمد آیتی : مزید اعتماد
۶۹	۶ صادق آینه‌وند : پاسخگو به نیازهای نسل
۷۳	مُدافع «تَقْلین»
۷۵	۷ غلامحسین ابراهیمی دینانی : اندیشمند بزرگ
۷۹	فیلسوف
۸۰	مسائل بی سابقه شناختی در «مکتب تفکیک»
۸۱	۸ احمد احمدی بیرجندی : «ادبیات و تعهد در اسلام»
۹۱	۹ مهدی اخوان ثالث (م. امید) : سربدار ایام ما
۹۵	۱۰ رضا استادی : سخنی پیرامون «مکتب تفکیک»
۱۰۷	توضیح
۱۰۹	۱۱ محمد اسفندیاری : قهرمان تکتاز «رمانتیسیم»

۱۱۲	روحانیت و مرجعیت	
۱۲۳	وصی دکتر شریعتی	
۱۳۱	۱۵۰ سال تلاش خونین	۱۲ اعتماد ملی (روزنامه) :
۱۴۳	دین شناس معاصر، زمان شناس معاصر	۱۳ رضا اعلامی :
۱۴۷	نیم قرن تلاش علمی متعهدانه، و ...	۱۴ سید کاظم اکرمی :
۱۵۹	خورشید سواران	۱۵ مهرداد اوستا :
۱۶۷	مجتهدی ژرف اندیش	۱۶ عبدالرضا ایزدپناه :
۱۷۷	آنچه خود داشت...	۱۷ رضا بابایی :
۱۸۱	۱- اسرائیلیات	
۱۸۲	۲- ترجمه [فایده‌ها، زیان‌ها]	
۱۸۲	۳- استعمار	
۱۸۳	۴- عوام‌زدگی	
۱۸۴	راهی به سوی وحی آباد	
۱۸۶	پرداختن به جامعه، چرا؟	
۱۸۶	انسان قرآنی، السال اجتماعی	
۱۸۹	نشانه‌های جامعه فرانی (جامعه تراز قرآن)	
۱۹۵	عقل خود بنیاد دینی	۱۸ بازتاب اندیشه :
۱۹۶	۱- جدایی فلسفه، عرفان و دین	
۱۹۷	۲- برتری و اصالت شناخت دینی	
۱۹۸	۳- استناد شناخت دینی به قرآن و حدیث	
۱۹۹	۴- اتکا به ظاهر آیات و روایات	
۲۰۰	۵- رد هرگونه تأویل	
۲۰۰	۶- پرهیز از فهم فلسفی یا عرفانی دین	
۲۰۳	۷- خود کفایی معرفتی دین	
۲۰۳	۸- تفکیک در تفسیر دین، نسبت به فلسفه و عرفان	

۲۰۴ ۹- اتکای عقل به وحی

۲۰۴ ۱۰- در اختلاف میان دین و عقل، دین...

۲۰۵ ۱۱- علل ناکامی مسلمین

۲۰۶ ۱۲- اهمیت عقل، در «مکتب تفکیک»

۲۰۶ ۱۳- نقد فلسفی در «مکتب تفکیک»

۲۰۷ ۱۴- آسیب‌شناسی معرفت، در «مکتب تفکیک»

۲۰۹ ۱۹- محمد رضا بزنجان: جاودانه‌ها

۲۱۰ پیام جاودانه

۲۱۲ - تدبیر نخست: معارف چیست؟

۲۱۳ - تدبیر دوم: قرآن، منطق توحید

۲۱۳ - تدبیر سوم: شرک به «قرآن کریم»

۲۱۴ - تدبیر چهارم: رأی تراشی، در برابر قرآن

۲۱۴ - تدبیر پنجم: نبرد با فرهنگ قرآن

۲۱۵ - تدبیر ششم: «قرآن کریم»، کتابی «عین‌گرا»

۲۱۵ - تدبیر هفتم: بازگشت به قرآن

۲۱۶ - تدبیر هشتم: «قرآن کریم» و «منظومه قرآنی»

۲۱۷ - تدبیر نهم: «قرآن کریم» و «گستره تعالیم»

۲۱۷ - تدبیر دهم: مسائل قرآن‌شناختی

۲۱۸ - تدبیر یازدهم: «حروف بسیطه»، در «قرآن کریم»

۲۱۸ - تدبیر دوازدهم: روح - امر (حقیقت قرآنی)...

۲۱۹ - تدبیر سیزدهم: عقل - قلب و عناوین تدبیرهای دیگر

۲۲۰ مناجات

۲۲۱ جامعه‌سازی قرآنی

۲۲۳ بخش نخست: جامعه‌سازی قرآنی

۲۲۴ بخش دوم: محورهای عدالت

۲۲۴ بخش سوم : تعریف عدالت

بخش چهارم : ابعاد صیوروت (مقدمه‌ای بر شناخت دعا)

۲۲۵

بخش پنجم : سیاست کلی اسلام (اتحاد جملہیر اسلامی)

۲۲۶

۲۰ بیرای کیلانی (شیدا) : اقیانوس عظیم دانش و معرفت

۲۲۹

۲۱ زہرا پور سماوی : «الحیاء» (زندگی)

۲۳۳

دایرة المعارف‌های حدیثی و نیازهای امروز

۲۳۴

معرفی «الحیاء»

۲۳۵

محتوای «الحیاء»

۲۳۷

درباره «الحیاء»

۲۳۹

گزارشی از متن «الحیاء» (۱-۶) :

۲۴۰

باب نخست : شناخت و اصالت آن

۲۴۰

باب دوم : عقیده و ایمان

۲۴۰

باب سوم : عمل

۲۴۱

باب چهارم : احیاءهای جهان بینی الہی

۲۴۱

باب پنجم : اصول کلی رسالت پیامبران

۲۴۲

باب ششم : قرآن

۲۴۲

باب هفتم : رہبران راستین...

۲۴۳

باب هشتم : عالمان دین

۲۴۴

باب نهم : ولایت و حکومت (معصوم)

۲۴۴

باب دهم : حاکم اسلامی...

۲۴۵

باب یازدهم و دوازدهم : مدخلی بر اقتصاد اسلامی

۲۴۷

۲۲ حسن پویا : ساختار معنوی «الحیاء»

۲۵۳

مقدمه

۲۵۴

۲۵۵	راهی به سوی معرفت الله	
۲۶۰	دو شعار راستین انبیا «ع»	
۲۶۲	«الحیة» و تألیفات دینی	
۲۶۴	حفظ چارچوبه اسلام	
۲۶۵	انطباق با زمان	
۲۶۶	عرضه نوین	
۲۶۷	تحول تألیفی در حوزه	
۲۶۸	فهم عقلانی آیات و روایات	
۲۷۱	آیات و روایات کلیدی...	
۲۷۲	توجه به نکته‌ها	
۲۷۴	انسانیات اهل بیت «ع»	
۲۷۶	«الحیة»، کتابی جهانی	
۲۷۷	ابتکارات «الحیة»	
۲۷۸	سیری گذرا...	
۲۹۳	سرچشمه حیات	۲۳. حبیب الله پیمان :
۲۹۵	یادآور سیره سلف صالح	۲۴. اکبر ثبوت :
۲۹۸	تذیل	
۳۱۹	بیدارگری دیگر	۲۵. سید محمد مهدی جعفری :
۳۲۰	مکتب اجتهاد	
۳۲۳	شرح اشتیاق	۲۶. محمدرضا جوادی :
۳۳۳	نقد حال	۲۷. جویا جهانبخش :
۳۴۳	کتابشناسی «مکتب تفکیک»	۲۸. غلامحسین حجتی‌نیا :
۳۴۷	توضیح	
۳۵۱	اسلام مسلمانان و اسلام مستشرقان	۲۹. غلامعلی حدّاد عادل :
۳۶۳	درد اسلام	۳۰. علی‌اصغر حق سرشت :

- ۷۳۵ مبانی تفسیری «الحیة»
- ۷۳۵ نگاهی به روش تفسیری «الحیة»
- ۷۳۹ تصویر زن در آینه آیات و روایات، در «الحیة»
- ۷۴۱ ۷۷-۹ کتاب هفته : متفکر بزرگ شیعی
- ۷۴۵ فقیه فیلسوف
- ۷۴۷ ۷۸-۹ عبدالسلام کریمی : جامعه منهای فقر
- ۷۴۹ ۷۹-۹ کریم کشاورز : ویرایش استنادی
- ۷۵۱ ۸۰-۹ محمود احمد کفزارو (دمشق) : الحیة الحرة الصاعدة
- ۷۵۳ ۸۱-۹ احمد کمالپور : تاریخ بی‌هقی
- ۷۵۷ ۸۲-۹ علیرضا کیان : متفکری که خود موضوع تفکر شد
- ۷۵۹ ۸۳-۹ دوزی از کم خردی
- ۷۵۹ ۸۴-۹ «مکتب تفکیک»
- ۷۶۲ ۸۵-۹ سُبَّت گرایا جامعه گرا؟
- ۷۶۵ ۸۶-۹ تاریخ در کنج سینه پیر
- ۷۶۷ ۸۳-۹۹ دکتر مجسن مجتبی (لیدن) : کار بزرگ «الحیة»
- ۷۷۳ ۸۴-۹۹ علیرضا مختارپور : حکیم حکمت وحیانی
- ۷۷۶ ۸۵-۹۹ استاد حکیمی و متفکران
- ۷۷۶ ۸۶-۹۹ استاد شهید مرتضی مطهری
- ۷۷۷ ۸۷-۹۹ علامه محمدتقی جعفری
- ۷۷۸ ۸۸-۹۹ دکتر علی شریعتی
- ۷۷۹ ۸۹-۹۹ ۱- عدالت
- ۷۸۰ ۹۰-۹۹ ۲- ارکان بنیادی تحقق جامعه قرآنی
- ۷۸۰ ۹۱-۹۹ ۳- اسلام از زبان استاد
- ۷۸۱ ۹۲-۹۹ ۴- مسئولیت در برابر نسل جوان

۷۸۱	۵- تشیع	
۷۸۲	۶- مسئولیت نویسنده و ناشر	
۷۸۲	۷- جوانان	
۷۸۵	آیت الله سید محمود طالقانی	
۷۸۷	استاد محمدتقی شریعتی	
۷۸۷	شهید نواب صفوی	
۷۸۹	بر راه شما	۸۵ جهانگیر مرادخانی :
۷۹۳	نوآوریهای «الحیاء» :	۸۶ محمد مرادی :
۸۰۰	۱- معرفت	
۸۰۵	۲- نقد و ارزیابی	
۸۰۶	۳- پویایی اجتماعی در سایه ایمان	
۸۰۸	۴- گزینش عمل برتر	
۸۱۰	۵- شأن آدمی	
۸۱۱	۶- تعهد در مسئولیتها	
۸۱۲	۷- حقوق مردم	
۸۱۳	۸- ابزار ارزشی	
۸۱۴	۹- فلسفه سیاسی	
۸۱۷	۱۰- اصلاح اجتماعی	
۸۲۰	۱۱- اقتصاد	
۸۳۳	توضیح	
۸۳۷	عبور «فیلسوف عدالت» از فلسفه	۸۷ طیبۀ مروت :
۸۳۹	فیلسوف عدالت	
۸۴۱	«مکتب تفکیک»	
۸۴۳	حکیمی مخالف فلسفه نیست	
۸۴۳	دردهای اجتماعی علامه	

۸۴۴	امام، لقبی برای...	
۸۴۴	ما با این عدالت...	
۸۴۷	«الغدير» ~ «الحياة»	۸۸ عباس ملکی :
۸۵۷	حضور آگاهی و ایمان	
۸۶۳	ساختار «الحياة» :	۸۹ محمدرضا موحّدی :
۸۶۷	هندسه کتاب	
۸۷۳	ترجمه الحياة	
۸۸۰	استاد خود در این باره...	
۸۸۳	ساختارهای ویژه در «الحياة»	
۸۹۵	حکیم تیزبین	۹۰ سید حمید مولانا :
۸۹۷	ترسیم سیمای جامعه اسلامی	
۸۹۹	گزارشی از کتاب «عقل سرخ»	۹۱ میثم مهاجر :
۹۱۵	از نقد علمی تا تحلیل ژورنالیستی	۹۲ حامد مهدوی :
۹۲۰	تفکیکیان، در عرصه سیاست و میدان جنگ	
۹۲۵	مرجع ادبا و علما	۹۳ احمد مهدوی دامغانی :
۹۲۹	فرهنگبان شیعی نگر	۹۴ محمدعلی مهدوی راد :
۹۳۰	آشنایی با جاری‌های زمان	
۹۳۳	به زندگی‌ها محتوا می‌دهد	۹۵ حمزه نظرپور :
۹۳۷	مرد تک‌سوار	۹۶ میثم نمکی :
۹۳۹	اصالت فکر و زلال نوشتار	۹۷ سید ابوالحسن نواب :
۹۴۵	منزلت عقل در «مکتب تفکیک»	۹۸ محمد نوری :
۹۵۹	در جستجوی «تفکیک»	۹۹ همشهری ماه :
۹۶۵	نور بخشی به زندگی	۱۰۰ عبدالله یوسف :
۹۶۹		در آفاق نثر (۲)
۹۷۶		خواست و آرزو (۱)

۹۸۱	غیاب (۲)
۹۹۲	آفاق معرفت‌های سترگ (۳)
۹۹۶	روش علمی (در نقد فلسفه) (۴)
۱۰۰۱	عدالت با «ع» ... (۵)
۱۰۰۷	انقلاب و سه طاغوت (۶)
۱۰۱۰	عاشورا، انفجار در خورشید (۷)
۱۰۱۳	ایمان فیلسوفان (۸) :
۱۰۱۸	۱- یعقوب کندی
۱۰۱۹	۲- ابونصر فارابی
۱۰۱۹	۳- ابوسلیمان سجستانی
۱۰۲۰	۴- شیخ الرئیس ابن سینا
۱۰۲۱	۵- ابوریحان بیرونی
۱۰۲۲	۶- شیخ اشراق سهروردی
۱۰۲۳	۷- خواجه نصیر طوسی
۱۰۲۵	۸- میر محمدباقر داماد حسینی
۱۰۲۶	۹- صدر المآلهین شیرازی
۱۰۲۸	(وصیت نامه ملاصدرا و حکمی فقهی)
۱۰۳۲	۱۰- آقا علی حکیم
۱۰۳۲	۱۱- سید ابوالحسن رفیعی قزوینی
۱۰۳۴	۱۲- شیخ محمدتقی آملی
۱۰۴۴	اتحاد جماهیر اسلامی (۹)
۱۰۵۹	کتاب (۱۰)
۱۰۶۳	نمونه شعر (۱۱)
۱۰۶۶	مسمط رضوی
۱۰۶۷	بدیعه مهدوی

۱۰۶۸	تشنه کام
۱۰۶۹	اشتباه دل
۱۰۷۰	...دگر هیچ
۱۰۷۲	روزگار تحصیل
۱۰۷۶	بر فراز گنبد اهرام
۱۰۸۶	خورشید سازان
۱۰۹۲	الوسیع
۱۰۹۹	مکتب تفکیک ۱۴
۱۱۳۳	الحیاء ۱۵
۱۱۴۳	اجرای آرمان‌های «الحیاء»
۱۱۴۴	شناخت نامه «الحیاء»
۱۱۴۷	جهتگیری اسلام واقعی
	أُسوة اخلاق و تلاش
۱۱۵۱	(شرح زندگانی حجت الاسلام و المسلمین، استاد محمد حکیمی)
۱۱۵۲	ادیب نیشابوری و خصوصیات درس ایشان
۱۱۵۴	تفسیر «کشاف» و «انوار الزیج»
۱۱۵۴	منطق اشارات
۱۱۵۴	آیت الله حاج میرزا احمد مدرّس
۱۱۵۵	ادبیات فارسی
۱۱۵۵	آیت الله شیخ هاشم قزوینی
۱۱۵۷	آیت الله شیخ مجتبی قزوینی
۱۱۵۸	مطالعات، افزون بر درس‌های حوزه
۱۱۶۰	شرح «اصول کافی» ملاصدرا
۱۱۶۱	بحثی توحیدی و جامع

آیت الله خوئی، آیت الله خمینی (نجف) ۱۱۶۲

آیت الله وحید خراسانی، آیت الله میرزا باقر
زنجانى ۱۱۶۲

تغییر نظر امام خمینی، بنابر نظر شیخ مجتبی
قزوینی ۱۱۶۳

شهید صدر، طرح های نو ۱۱۶۴

سرنوشت مسلمین... ۱۱۶۶

محرومان و وظیفه عالمان ۱۱۶۷

بزرگمردی، مشعل راه طلاب ۱۱۶۹

بداسوى «الحياة» ۱۱۷۰

«پدیده شناسی فقر و توسعه»
(کتابی که خواندن آن ضروری است) ۱۱۷۳

کتاب زن ۱۱۷۴

قرآن شناسی روشن نگر (زندگی حجت الاسلام والمسلمین استاد علی
حکیمی) ۱۱۹۱

استاد ادیب نیشابوری ۱۱۹۲

آیت الله حاج میرزا احمد مدرس ۱۱۹۳

آیت الله حاج شیخ مجتبی قزوینی ۱۱۹۳

آیت الله وحید خراسانی و... ۱۱۹۴

برخی از احوال حضرت شیخ مجتبی قزوینی ۱۱۹۴

حاج سید ابوالحسن حافظیان ۱۱۹۷

مقدمه ها ۱۶ ۱۲۰۳

یادنامه ها ۷ ۱۲۲۳

یادگاراها ۸ ۱۲۴۱

۱۲۵۳
 ۱۲۶۴ کتاب «مستضعفین» و توضیحی درباره آن

۱۲۷۸ بایدها و نبایدهای یک حکومت
 بوی جوی مولیان... (ساحل خورشید)
 ۱۲۸۰ به قلم سهیل محمودی

۱۲۸۴ آثار ترجمه شده

۱۲۸۸ از دانش‌های دیگر

۱۳۰۱ تقسیمات علوم

۱۳۰۶ وحدت اسلامی (اتحاد مسلمین)

۱۳۰۹ آیت الله العظمی بروجردی و وحدت اسلامی

۱۳۱۵ آیت الله امین عاملی و وحدت اسلامی

۱۳۱۱ آیت الله سید شرف الدین و وحدت اسلامی

۱۳۱۲ شیخ محمود شلتوت و وحدت اسلامی

۱۳۱۳ «الغدير» و وحدت اسلامی، شهید مطهری

۱۳۱۸ سید جمال الدین اسد آبادی و فلسفه اسلامی

۱۳۲۰ انقلاب در شعر استاد شهریار

۱۳۲۶ ضرورت آسیب‌شناسی انقلاب

تصاویر (۱۰)

۱۳۲۹

پیام به انقلابیون جهان (۱۱)

۱۳۷۷

کتابشناسی (۱۲)

۱۳۸۹

• سیاس‌گزاری

۱۳۹۷

• نمایه: اشخاص، کتاب‌ها، تصاویر

۱۳۹۹